

**Declarația Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)
cu privire la desfășurarea întrunirilor publice pe data
de 01 Decembrie 2012 în orașul Chișinău**

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului

Al. Hajdeu 95 "A", CHISINAU, MD 2005, Moldova
(373 22) 212 816, fax (373 22) 225 257

CReDO@CReDO.md, www.CReDO.md

1. Fapte:

Pe data de 11.06.2012, Grupul de inițiativă „Spirit Românesc” a depus la Primăria or. Chișinău declarație prealabilă privind desfășurarea unui marș în scopul serbării Zilei Naționale a Românilor de pretutindeni. Aceasta declarație a fost mai târziu anulată. Pe data de **08 Octombrie 2012**, Grupul de inițiativă „Acțiunea 2012”, solicită desfășurarea unei acțiuni culturale în PMAN pe data de 02 Decembrie 2012. Declarația dată a fost anulată mai târziu.”

12.10.2012 Asociația Veteranilor Războiului de pe Nistru „Tiras-Tighina” , declară despre Serbarea a 94 de ani de la Marea Unire de la 1918. Acțiunea este planificată în PMAN.

Pe data de 26.11.2012, Președintele Asociației solicită modificarea timpului de desfășurare a întrunirii din 1 decembrie 2012 și informează despre petrecerea în comun a acțiunii cu reprezentanții „Acțiunea 2012”

Pe data de 13.11.2012 Asociația Obștească Mișcarea Național-Creștină a depus declarație prealabilă la Primărie privind la fel desfășurarea unui marș cu scopul de a sărbători ziua de 1 decembrie.

Pe data de 22.11.2012, Partidul „Patrioții Moldovei” depun declarație pentru desfășurarea pe data de 1 decembrie 2012 a unei manifestații ce are drept scop apărarea statului moldovenesc.

Detaliile prevăzute în declarațiile prealabile referitoare la condițiile de desfășurare a întrunirilor:

Organizatorul	Spirit Românesc ¹	AVR 1992 Tiras-Tighina ²	AVR Tiras-Tighina+ Acțiunea 2012	MNC „Noua Dreaptă”	Partidul „Patrioții Moldovei”
Data înregistrării declarației	11.06.2012	12.10.2012	26.11.2012	13.11.2012	2.11.2012
Numărul de intrare atribuit declarației	M-1909/2/12	05-115/6365	05-115/6365	05-115/7042	05-115/7291

¹ Anunțul din partea grupului de inițiativă “Spirit Românesc” <http://spiritromanesc.org/?p=358#comment-2583>

² Declarația prealabilă depusă la primărie*modificarea împreună cu acțiunea 2012 <http://actiunea2012.ro/1529.html>

Data desfășurării întrunirii	01.12.2012	01.12.2012	01.12.2012	01.12.2012	01.12.2012
Intervalul de timp solicitat	12.00-22.00	08:00 – 16:00	12:00 – 17:00	13.00-17.00	12.00-17.00
Scopul declarat	Marș de serbare a Zilei Naționale a Românilor de pretutindeni	Sărbătorirea a 94 de ani de la Marea Unire de la Alba-Iulia	Sărbătorirea a 94 de ani de la Marea Unire de la Alba-Iulia	Sărbătoarea dedicată zilei de 1 decembrie	Apărarea Statului Molodvenesc
Numărul declarat de participanți	10000 de persoane	5000 de persoane	5000 de persoane	200-500 de persoane	5000 de persoane
Solicitări	Asigurarea securității participanților la marș, acces la electricitate în Scuarul Teatrului de Operă și Balet	Asigurarea asistenței medicale, asigurarea ordinii de drept	Asigurarea asistenței medicale, asigurarea ordinii de drept	Să fie asigurată ordinea publică	De a acorda ajutor în susținerea ordinii publice

Pe data de 27.11.2012 Primăria m. Chișinău a convocat o ședință la care au fost invitați organizatorii tuturor manifestațiilor vizate, reprezentanții Poliției, și altor servicii municipale. La această ședință tuturor organizatorilor de întruniri li s-au înmânat solicitări de a desfășura întrunirile în mod pașnic, respectând legislația în vigoare.. Organizatorii au semnat pentru aceste solicitări.

2. Date suplimentare:

Anterior, organizatorii acțiunilor unioniste și „Patrioții Moldovei” s-au întâlnit la acțiuni paralele și contradictorii:

Data	Localitatea	Acțiunea 2012	Partidul „Patrioții Moldovei”

25.03.2012	Chișinău	Marșul Unirii - blocat pentru o scurtă perioadă de timp de contramanifestanții agresivi	contramanifestație a Partidului „Patrioții Molodvei” care au blocat traseul marșului și au agresat verbal și fizic participanții la marș
13.05.2012	Chișinău	Marșul Unirii împreună cu Consiliul Unirii, Acțiunea 2012 și FDRP	contramanifestație pașnică a Partidului „Patrioții Molodvei”
22.07.2012	Cahul	Marșul Unirii – urmărit și agresat de contramanifestanți care au aruncat cu ouă și roșii	contramanifestație agresivă la care au participat și membri și simpatizanți ai Partidului „Patrioții Molodvei” și Ligii tineretului rus
05.08.2012	Bălți	Marșul unirii - acțiunile agresive ale simpatizanților PSD au zădărnicit desfășurarea pașnică a Marșul Unirii; participanții și polițiștii au fost agresați, un jurnalist și un polițist au fost răniți.	Contramanifestație nepașnică contopită cu acțiunile agresive ale simpatizanților PSD
16.05.2012	Chișinău	Marșul Unirii împreună cu alte organizații unioniste desfășurate după un traseu modificat, pașnic, fără incidente	Reprezentantul partidului Patrioții Moldovei, la încercarea de a opri marșul unionist, dar oprit de forțele de ordine.

3. Constatări:

- Întrunirile declarate de organizatori au respectat termenul și procedura legală de notificare ²;

² **Legea privind întrunirile Nr. 26 din 22.02.2008 Articolul 10.** Procedura notificării

(1) Orice persoană care intenționează să desfășoare o întrunire notifică în scris, printr-o declarație prealabilă, autoritatea administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă cu cel puțin 5 zile înainte de data desfășurării întrunirii.

(2) În declarația prealabilă se indică numele sau (în cazul unei persoane juridice) denumirea organizatorului, datele de contact ale organizatorului, scopul întrunirii, locul, data, ora începerii și durata întrunirii, traseele întrunirii (după caz), forma de desfășurare a întrunirii, numărul aproximativ de participanți, serviciile solicitate din partea

- Scopurile declarate urmărite de organizațiile unioniste sînt legale și nu contravin art 8. al Legii privind întrunirile³ și prin urmare nu a existat temei pentru interzicerea lor;
- Întrunirea organizată de către Patrioții Moldovei la care s-au mai alipit și reprezentanți ai altor organizații (Rezistența Populară, Liga Tineretului Rus) s-a desfășurat în mod pașnic. Unul din participanți, aflîndu-se la Arcul de Triumf (Porțile Sfinte) a agresat verbal necenzurat pe parcursul manifestației participanții întrunirii din PMAN. La rugămintea poliției, participantul un timp înceta altercațiile, apoi le continua. Din partea participanților la întrunirea din PAMN, urmau aceleași altercații. Poliția a reușit la timp să încheie schimbul de altercații între manifestanți.
- Manifestația organizată de către Asociația veteranilor „Tiras-Tighina” și „Acțiunea 2012” în PMAN, la fel s-a desfășurat pașnic. Între orele 13.30 a avut loc un incident, provocat de 2 tineri din partea Ligii Tineretului Rus, care s-au strecurat prin mulțime. În scurt timp, aceștia au fost scoși din mulțime la intervenția poliției.
- Marșul organizat de către Mișcarea Național –Creștină „Noua Dreaptă” a urmat traseul prestabilit din declarația prealabilă. Manifestația s-a desfășurat fără incidente, doar sporadic au urmat altercații din partea trecătorilor. Manifestanții nu au răspuns acestor provocări. Marșul s-a încheiat cu un congres al „Noii Drepte” la sediul editurii „Univers”.
- Avînd în vedere condițiile (de loc, de timp, de formă și de număr) de desfășurare a întrunirilor, toate întrunirile s-au desfășurat în mod liber și pașnic:

4. **Recomandări:**

AVR 1992 „Tiras-Tighina” și „Acțiunea 2012:

- Să se abțină de la orice acțiuni cu caracter provocator care ar putea incita spiritele în rîndul contramanifestanților;
- După încheierea întrunirii să evite contactele directe cu participanții la întrunirea organizată de Partidul „Patrioții Moldovei”;
- Să respecte solicitările legale venite din partea reprezentanților forțelor de ordine și ai administrației publice locale.

---

autorității administrației publice locale.

³ **Legea privind întrunirile Nr. 26 din 22.02.2008 Articolul 8.** Întrunirile interzise

Sînt interzise întrunirile prin care se urmărește:

- a) îndemnarea la război de agresiune, la ură națională, rasială, etnică sau religioasă;
- b) incitarea la discriminare sau violență publică;
- c) subminarea securității naționale sau a integrității teritoriale a țării, săvîrșirea infracțiunilor, încălcarea ordinii publice sau organizarea tulburărilor în masă, încălcarea moralității publice, a drepturilor și a libertăților altor persoane ori punerea în pericol a vieții sau a sănătății acestora.

Partidul „Patrioții Moldovei”:

- Să desfășoare întrunirea strict în perimetrul indicat în declarația prealabilă (PMAN), între străzile Pușkin, Bănulescu Bodoni, și bd. Ștefan cel Mare și să evite deplasarea în alte zone unde s-ar putea ciocni cu participanții la marș;
- Să se abțină de la orice gen de manifestări publice care ar fi de natură să ofenseze incite, sau să provoace reacții ostile din partea participanților la marș;
- Să-și asume reponsabilitatea organizării pașnice, în limitele legii a întrunirii declarate și să aplice măsuri de control asupra participanților pentru a evita utilizarea oricăror obiecte care pot fi folosite pentru a provoca vătămări fizice;
- Să colaboreze activ cu reprezentanții autorităților publice pentru a identifica, preveni și izola manifestările ilegale care pot apărea pe parcursul întrunirii;

Mișcarea Național-creștină „Noua Dreaptă”

- Să se abțină de la orice acțiuni cu caracter provocator care ar putea incita spiritele atât din rîndurile manifestațiilor cît și din rîndul trecătorilor ;
- Să respecte solicitările legale venite din partea reprezentanților forțelor de ordine și ai administrației publice locale;

Forțele de ordine:

În ziua desfășurării întrunirilor:

- Să însoțească participanții la marș pe tot parcursul deplasării;
- Să nu admită abateri de la traseul prestabilit;
- Să instaleze pe perimetrul PMAN două cordoane ale forțelor de ordine care să prevină deplasarea întrunirii în afara spațiului rezervat conform declarației prealabile și să descurajeze orice gen de manifestări cu caracter ilegal;
- Să nu admită deplasarea participanților întrunirii organizate de Partidul „Patrioții Moldovei” în alte locuri decît cel indicat în declarația prealabilă;
- Să nu admită deplasarea participanților întrunirii organizate de către AVR 1992 „Tiras-Tighina” și „Acțiunea 2012” în alte locuri decît cel indicat în declarația prealabilă;

- Să întreprindă toate măsurile necesare prin care să anticipeze orice manifestări agresive ilegale și să prevină depășirea caracterului pașnic al întrunirilor;
- Să documenteze pe parcursul întrunirilor acțiunile indivizilor pentru a înregistra orice abatere de la comportamentul legal și caracterul pașnic al întrunirilor;
- Să asigure după încheierea întrunirilor dispersarea participanților la cele două întruniri în așa fel încât să fie evitat contactul direct dintre cele două părți.

Administrația Publică Locală:

- Să întreprindă măsurile legale necesare pentru soluționarea pe cale amiabilă și în limitele legii a situațiilor care intră în competența APL;
- Să păstreze o comunicare permanentă cu organizatorii și forțele de ordine pentru a putea anticipa și interveni eficient în cazul unor eventuale situații dificile.

Părțile terțe:

- Să se abțină de la provocări, acțiuni violente contra dreptului de manifestare pașnică;